2. mai 2017

RAPPORT FRA BEREGNINGSUTVALGET FOR ENERGIVERK I KS' TARIFFOMRÅDE (BEKS)

Forord

Beregningsutvalget for energisektoren legger med dette frem sin rapport.

Beregningsutvalget for energiverk i KS' tariffområde ble startet i februar 1997. Hvert år siden har utvalget lagt frem en rapport.

For mer detaljerte opplysninger vedrørende energiselskap i KS' tariffområde viser beregningsutvalget til publikasjonen "lønns- og personalstatistikk for arbeidstakere i energisektoren pr. 1.12.2016".

Innhold

1. Utvalgets medlemmer

2. Tariffoppgjørene 1996, 1997, 1998, 1999, 2000/2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015 og 2016

3. PAI-registeret

4. Beregningsmetode

5. Lønnsglidning

6. Energiverk i KS' tariffområde

7. Sentrale lønnskomponenter

8. Tabellregister med kommentarer og tabeller

1. Utvalgets medlemmer

Eirik Solberg, leder	KS
Gunnar Owren	KS
Knut Bøe, sekretær	KS
Trygve Nøst	KS Bedrift
Roy Tommy Jensen	Delta
Per Ole Hansen	NITO
Bjørn Fornes	EL & IT Forbundet
Øyvind Haldorsen	Tekna
Helge Sørli	Fagforbundet
Stian Bryde-Erichsen	Fagforbundet

2. Tariffoppgjørene 1996, 1997, 1998, 1999, 2000/2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015 og 2016

2.1 Tariffoppgjøret 1996

I oppgjøret mellom Kommunenes Sentralforbund og forhandlingssammenslutningene ble det enighet om et kronetillegg på lønnstabellen på 6.000 kroner med virkning fra 1.5.96. Dette ble beregnet til å påvirke gjennomsnittlig årslønnsvekst fra 1995 - 1996 med 2,06 prosent i hele KS tariffområde.

I lønnstabellen er annethvert lønnstrinn f.o.m. lønnstrinn 53 t.o.m. lønnstrinn 75 slått sammen. Lønnstrinn 53 og 54 er blitt nytt lønnstrinn 53, lønnstrinn 55 er nytt lønnstrinn 54, osv. Lønnstrinn 70 er høyeste lønnstrinn.

Det ble også enighet om særskilte forhandlinger vedr. innføring av nytt stillingsregulativ. Det ble avsatt 1,8 prosent av lønnsmassen pr. 1995 i hele KS tariffområde til slike forhandlinger med virkning fra 1.8.96 i hele KS-tariffområde. Dette utgjorde 0,75 prosent av årslønnsveksten.

Det ble avsatt 0,5 prosent av lønnsmassen pr. 1995 til lokale forhandlinger etter HTA kap. 5 pkt. 5.1 med virkning fra 1.10.96. Dette utgjorde 0,125 av årslønnsveksten.

Det ble enighet mellom KS og forhandlingssammenslutningene AF-K og LOK i forhandlingene om nytt stillingsregulativ. Det ble ikke enighet med YS-K. Her ble det særskilt nemnd. Resultatet av nemndbehandlingen var at nytt stillingsregulativ også skulle ha virkningstidspunkt fra 1.8.96 for medlemmer av YS-K.

Det forutsettes at konkurranseutsatte sektorers behov for spesielle avtalebestemmelser søkes løst i forbindelse med sentrale forbundsvise særavtaleforhandlinger.

Det vises til partssammensatte utvalgsarbeider vedrørende energiselskapssektorens særavtaler. Det forutsettes at energiselskapenes behov søkes løst innenfor eksisterende avtalesystem i KS' tariffområde. I forbindelse med forhandlingene om de sentrale forbundsvise særavtalene skal utvalgsarbeidene tas opp til videre behandling.

2.2 Tariffoppgjøret 1997

I oppgjøret mellom Kommunenes Sentralforbund og forhandlingssammenslutningene ble det enighet om et kronetillegg på lønnstabellen på 2.500 kroner for alle trinn med virkning fra 1.6.97. I tillegg ble det gitt et varierende kronetillegg på lønnstrinn 7 til og med lønnstrinn 24. Dette tillegget varierte mellom 100 - 900 kroner.

Sentral Forbundsvis Særavtale (SFS 2701)

Kronetillegget ble beregnet til å påvirke gjennomsnittlig årslønnsvekst 1996 - 1997 med 0,71 prosent.

Det ble avsatt 0,29 prosent av årslønnsvekstrammen 1996-1997 til lokale forhandlinger etter kap. 5 pkt. 5.1 med virkning fra 1.10.97. Datolønnsveksten utgjorde 1,16 prosent.

Det ble enighet med flertallet av arbeidstakerorganisasjonene som har partsrettighet vedr. SFS 2701, mens det ble brudd med NEKF. Nemndas kjennelse gav samme resultat som med de øvrige arbeidstakerorganisasjonene.

2.3 Tariffoppgjøret 1998

I forhandlingene mellom Kommunenes Sentralforbund og Forhandlingssammenslutningene ble det brudd. Riksmeglingsmannen la frem et forslag. Forslaget ble forkastet av Akademikernes fellesorganisasjon – seksjon kommune. Forslaget ble også forkastet av Norsk Helse- og Sosialforbund og Det Norske Maskinistforbund. Det ble konflikt med de som forkastet forslaget.

Riksmeglingsmannens skisse:

- På hovedlønnstabellen ble det gitt et generelt tillegg på kr. 10.000 på alle lønnstrinn. I tillegg ble det gitt et kronebeløp (harmoniseringstillegg) varierende fra kr. 100 til kr. 1.300 på hovedlønnstabellen (lønnstrinnene 2-13 og 26-35). Virkningstidspunkt var 1.5.98. Virkning på årslønnsveksten 1997-1998 3,07 prosent.

- Sentrale tiltak i form av lønnsrammejusteringer innebar blant annet at alle i lønnsramme 1 ble overført til lønnsramme 2, at begynnerlønn og topplønn ble hevet på mange lønnsrammer og at det i noen lønnsrammer ble gitt opprykk til høyere lønnsrammekode etter 16 års lønnsansiennitet. Virkningstidspunkt var 1.9.98. Virkning på årslønnsveksten 1997-1998 0,5 %.

- I fellesbestemmelsene ble kvelds- og nattillegget (§ 5.41) hevet med 1 kroner på alle lønnstrinn. Lørdags- og søndagstillegg ble hevet til kr. 18 pr. time. Tilleggene for delt vakt ble endret. Virkningstidspunkt 1.6.98.

Konflikten:

Konflikten ble avsluttet som følge av lovvedtak om tvungen lønnsnemnd. Norsk Helse- og Sosialforbund (YS-K), Norsk Sykepleierforbund (AF-K), Norges Ingeniørorganisasjon (AF-K) og Norsk Radiografforbund (AF-K) ble behandlet av Rikslønnsnemnda. Øvrige medlemmer av AF-K aksepterte Rikslønnsnemndas kjennelse med virkningstidspunkter kjennelsen innebar.

Det Norske Maskinistforbund (YS-K) aksepterte Riksmeglingsmannens forslag med virkning fra 1.7.98.

Rikslønnsnemndas kjennelse:

- Medlemmer av Norsk Helse- og sosialforbund fikk kronetillegg samt endringer i fellesbestemmelsene fra 3.6.98. Andre tillegg ble gitt på datoer som angitt i Riksmeglingsmannens skisse.

- Medlemmer av Norsk Ingeniørorganisasjon, Norsk Sykepleierforbund og Norsk Radiografforbund fikk kronetillegg samt endringer i fellesbestemmelsene fra 13.6.98. Dessuten innebar kjennelsen at en del stillinger fikk en del lønnsendringer. Virkningstidspunktet var 26.9.98.

- De endrede datoer medførte at kronetilleggets virkning på årslønnsveksten 1997-1998 ble endret til 2,99 %.

Sentrale forbundsvise særavtaler(SFS 2701)

Forhandlinger vedr. SFS 2701 medførte nytt stillingsregulativ med egne stillingskoder. Virkningstidspunkt 1.1.99. Virkning på årslønnsveksten 1998-1999 på ca. 0,05 %. Det ble likeledes avsatt en pott til lokale forhandlinger pr. 1.1.1999. Virkning på årslønnsveksten 1998-1999 1,0 %.

- Kap. 2 – Pensjonsforhold ble prolongert.

- Bestemmelsene om vakt ble redigert. Overordnet vakt fikk minstebeløp kr. 200,-.

- For øvrig de samme endringene som i HTA.

Det ble også besluttet å innføre nye stillingskoder/-betegnelser for energiselskap som følger SFS 2701 med virkning fra 1.1.1999. Se vedlegg 1 i publikasjonen ”lønns- og personalstatistikk for arbeidstakere i energiselskap pr. 1.10.1999”.

2.4 Tariffoppgjøret 1999

Det ble brudd i forhandlingene i kommunesektoren mellom forhandlingssammenslutningene AF-K, LOK og YS-K. Disse forhandlingene endte med mekling, mens Akademikerne godtok tilbudet fra KS.

Riksmeklingsmannen la frem et forslag 20.5.1999. Både KS og Forhandlingssammenslutningene AF-K, YS-K og LOK anbefalte forslaget.

Ved forhandlingene vedr. SFS 2701 (energiselskap) i 1999 ble det enighet om følgende:

-En del justeringer vedr. begynnerlønninger m.m. for en del stillinger.

-Det ble avsatt 0,083 prosentenheter i årslønnsvekstrammen til lokale forhandlinger etter kap. 5, pkt. 5.1 med virkning fra 1.11.1999 dvs. 0,5 % pr. 1.11.1999.

2.5 Tariffoppgjøret 2000/2001

Fra og med 1.6.2000 ble SFS 2701 erstattet med Hovedtariffavtalen for energisektoren (energiavtalen).

Ved forhandlingene vedr. ny Hovedtariffavtale for energiselskap ble det enighet om følgende:

År 2000:

- kronetillegg pr. 1. juni 2000 på kr. 4.200 pr. år. Virkning på årslønnsveksten 0,97 %.

- minstelønnsjusteringer pr. 1. juni 2000. Virkning på årslønnsveksten 0,05 %.

- pott til lokale forhandlinger 1 % pr. 1. november. Virkning på årslønnsveksten 0,17 %.

Den offentlige lønnstabell utgår.

2 ekstra feriedager f.o.m. år 2001. Virkning på den økonomiske årsvekstrammen 0,82 %.

År 2001:

- kronetillegg pr. 1. juni på kr. 1.950,- pr. år. Virkning på årslønnsveksten 0,43%.

- pott til lokale forhandlinger. 0,4% pr. 1. desember. Virkning på årslønnsveksten 0,03%.

- 2 nye feriedager f.o.m. år 2002. Virkning på den økonomiske årsvekstrammen 0,82%.

2.6 Tariffoppgjøret 2002

Ved forhandlingene vedr. ny Hovedtariffavtale for energiselskap ble det enighet om følgende:

- kronetillegg pr. 1. juni 2002 på kr. 7.100,- pr. år. Virkning på årslønnsveksten 2001-2002 1,46%.

- minstelønnsjusteringer pr. 1. juni 2002. Virkning på årslønnsveksten 2001-2002 0,1%.

- Endringer i fellesbestemmelsene pr. 1. juni 2002. Virkning på årslønnsveksten 2001-2002 0,25%.

2.7 Tariffoppgjøret 2003

Det ble ikke gitt sentrale tillegg i 2003

2.8 Tariffoppgjøret 2004

Ved forhandlingene vedr. ny Hovedtariffavtale for everk ble det enighet om følgende:
- Et generelt tillegg på kr. 4000
- Justeringer i minstelønnssatsene
- Tilpasning i pensjonsbestemmelsene. De tariffestede pensjonsbestemmelsene tas inn i sin helhet. Partene er enige om at § 12 skal være i samsvar med Riksmeklingsmannens møtebok for oppgjøret i kommunal sektor per 01.05.2004. Unntaket er dagens forskjell mht. kjønnsnøytralitet og utstøting av eldre arbeidstakere.
- Lønnsendringer skjer med virkning fra 1.7.2004

2.9 Tariffoppgjøret 2005

Ved forhandlingene ble det enighet om et generelt tillegg på kr. 2925 pr. år, med virkning fra 1.7.2005. Virkning på årslønnsveksten 2004-2005 var 0,45 %.

2.10 Tariffoppgjøret 2006 (2007)

Det ble gitt et generelt tillegg på 2.925 kroner med virkningsdato 1. juli 2006. Minstelønnssatsene og vakttilleggene økes fra 1. juli 2006. Det generelle tillegget er inkludert i endret minstelønn.

Lokale lønnstillegg skal gis med virkning fra 1. juli 2006.
Lokale lønnsforhandlinger skal være gjennomført innen 1. november 2006.

Hovedtariffoppgjøret 2006 for energisektoren i KS Bedrift ga en forhandlingsløsning som ble anbefalt av alle de berørte partene. Som resultat av uravstemning blant medlemmene ble det anbefalte forslaget imidlertid ikke godtatt av EL & IT Forbundet. KS Bedrift måtte derfor i mekling med EL & IT for å komme i havn med årets oppgjør.

Meklingsresultatet ble godtatt av medlemmene i EL & IT og innebar enkelte mindre endringer i avtaleteksten, i tillegg til et generelt tillegg (5.800kr) med virkning fra 1. oktober.

For andre enn El & og IT gis et nytt generelt tillegg fra 1.1.2007 på kr. 2.875. Det ble foretatt visse endringer i pensjonsreglene med virkning fra 1.1.2007.

Medlemmene tilhørende NITO, Tekna, Siviløkonomene og Norges Juristforbund får ikke det generelle tillegget og heller ikke endringer i pensjonsreglene pr. 1.1.2007.

2.11 Tariffoppgjøret 2007

Det ble gitt et kronetillegg pr. 1. januar 2007 på kr. 2875 (fremforhandlet i 2006) til alle unntatt El&IT, NITO, TEKNA, Juristene og Siviløkonomene. Dette ga en virkning på årslønnsveksten på 0,18 prosent.

Videre ble det gitt et kronetillegg pr. 1. april på kr. 4875 til alle unntatt NITO, TEKNA, Juristene og Siviløkonomene. Virkningen på årslønnsveksten var 1,15 prosent. Minstelønnssatsene ble hevet fra samme dato.

2.12 Tariffoppgjøret 2008

Hovedtarifforhandlingene i 2008 resulterte i en tydeliggjøring av at det nå er to adskilte tariffavtaler: en for EL&IT Forbundet, Fagforbundet, Delta, Det Norske Maskinistforbund, Parat og Universitets- og Høyskoleutdannedes forbund, og en for NITO, Tekna, Siviløkonomene og Norges Juristforbund.

For den del av avtalen som omfatter NITO, Tekna, Siviløkonomene og Norges Juristforbund, ble det ikke gitt sentrale tillegg eller lønnsjusteringer. All lønnsdannelse skal skje lokalt. Det er foretatt endringer av enkelte tariffbestemmelser, og det er enighet om samme løsning på AFP og pensjon som i den andre avtalen. Av hensyn til rapportering og statistikk er det laget nye stillingskoder og stillingsbetegnelser i denne avtalen.

For den andre avtalen som omfatter EL&IT Forbundet, Fagforbundet, Delta, Det Norske Maskinistforbund, Parat og UHF, er det gitt et generelt tillegg på kr. 7000,- med virkning fra 1. juli. Minstelønnssatser er justert fra samme dato. Det er ellers foretatt endringer i en del andre tariffbestemmelser, og partene anbefaler samme løsninger på AFP og tjenestepensjon som i kommunal sektor.

2.13 Tariffoppgjøret 2009

I 2009 endte oppgjøret med EL&IT Forbundet, Fagforbundet, Delta, Det Norske Maskinistforbund, Parat og UHF med megling. Resultatet ble bl.a. et generelt tillegg på kr. 2925 med virkning fra 1. juli 2009.

2.14 Tariffoppgjøret 2010

Det ble i Energiavtale I gitt følgende tillegg med virkning fra 1.7.2010:

-et generelt tillegg på 4 500 kr.
-økning i minstelønnssatsene
-tillegget for underordnet vakt ble økt til 200 kr./time

2.15 Tariffoppgjøret 2011

Det ble i Energiavtale I gitt et generelt tillegg på 5 850 kr. med virkning fra 1.7.2011.

2.16 Tariffoppgjøret 2012

Det ble i Energiavtale I gitt følgende tillegg med virkning fra 1.7.2012:

- Et generelt tillegg på 3 700 kr.
- Økning i minstelønnssatser
- Økning i tillegg for overordnet og underordnet vakt

2.17 Tariffoppgjøret 2013

Det ble i Energiavtale I gitt følgende tillegg med virkning fra 1.7.2013:

- Et generelt tillegg på 2 195 kr.
- Økning i minstelønnssatser

2.18 Tariffoppgjøret 2014

Det ble i Energiavtale I gitt følgende tillegg med virkning fra 1.7.2014:

- Et generelt tillegg på 2.195 kr.
- Økning i minstelønnssatser og vakttillegg

2.19 Tariffoppgjøret 2015

Det ble i Energiavtale I gitt følgende tillegg med virkning fra 1.7.2015:

- Økning i minstelønnssatser

2.20 Tariffoppgjøret 2016

Det ble brudd i forhandlingene i Energiavtale I og II den 26. mai. Etter mekling kom partene til enighet i Energiavtale II den 23. september. I Energiavtale I kom partene til enighet den 8. november, etter nesten en nesten syv uker lang streik.

Det ble gitt følgende tillegg:

- Økning i minstelønnssatser med kr. 10 000 for stillinger med minstelønnssats, unntatt satsene for stillingskode 4020 unge arbeidstaker som heves med kr. 5.000.
- Minstesats for overordnet økte fra kr. 395 til kr. 420.
- Minstesats for underordnet økte fra 225 til kr. 245.
- Avlønning pensjonister økte fra kr. 180 til kr. 191 per time.

For ansatte i Energiavtale I er virkningsdato for tillegg den 8.11.2016, mens for ansatte i Energiavtale II er virkningsdato for tillegg den 1.7.2016.

3. PAI-REGISTERET

3.1 Lønns- og personalstatistikk

PAI-registeret er et lønns- og personalregister som inneholder individopplysninger om arbeidstakere i KS-tariffområde. Dessuten er opplysninger om ansatte i Oslo kommune med.

3.2 Omfang i PAI-registeret

PAI-registeret inneholder data for arbeidstakere i fylkeskommuner, kommuner, energiselskap og andre virksomheter som er medlemmer i KS og KS Bedrift. Registeret inneholder følgende typer tilsettings-/avlønningsformer:

- arbeidstakere i hovedstilling som mottar fast lønn pr. måned
- arbeidstakere i bistilling som mottar fast lønn pr. måned
- timelønte

Registeret inneholder også i en viss utstrekning tillitsvalgte og arbeidstakere på sysselsettingstiltak. Vi viser til nettpublikasjonene «Lønns- og personalstatistikk for kommunale arbeidstakere - Hovedoversikt» og «Lønns- og personalstatistikk for arbeidstakere i energiselskap».

3.3 Omfang av data til bruk i denne rapporten

Det er kun data for medlemmer som følger KS tariffområde som blir brukt i denne rapporten.

Tallstørrelsene i denne rapporten bygger på opplysninger fra arbeidstakere både i hovedstilling og bistilling som mottar fast lønn pr. måned samt timelønte med minst 14 timers arbeidstid pr. uke og faste timelønte som arbeider mindre enn 14 timer pr. uke.

Styremedlemmer, tillitsvalgte, arbeidstakere på sysselsettingstiltak samt unge arbeidstakere, lærlinger og tilfeldige timelønte som arbeider mindre enn 14 timer pr. uke er ikke med i beregningene i denne rapporten. Slike opplysninger brukes etter behov.

Arbeidstakere i bistilling som mottar fast lønn ble tatt med i lønnsmassen fra og med lønnsoppgjøret i 1996. Timelønte arbeidstakere med minst 14 timers arbeidsuke ble inkludert i lønnsmassen fra lønnsoppgjøret i 2004. Faste timelønte som arbeider mindre enn 14 timer pr. uke er med fra og med 2009.

3.4 Lønnsbegreper som beregningsgrunnlag i denne rapporten

PAI - registeret inneholder 4 lønnsgrupper:

a) grunnlønn pr. månedsverk
b) faste tillegg pr. månedsverk
c) variable tillegg pr. månedsverk
d) variabel overtid pr. månedsverk

B-rundskriv nr. 200 fra KS definerer sammenhengen mellom lønnsgruppene og de ulike lønnsgivende punkter i Energiavtale I og II. B-rundskriv nr. 200 er en veiledning for oppgavegiverne i deres utfylling av oppgaver til PAI - registeret. Rundskrivet har samme nummer hvert år.

Det er kun lønnsgruppene a) - c) som brukes ved beregningene i denne rapporten. Disse lønnsgruppene viser tillegg som arbeidstakerne får for ordinær avtalt arbeidstid. Dessuten er godtgjørelse for avtalt arbeidstid for lengre perioder utover ordinær arbeidstid med. Slik godtgjørelse skal være registrert under faste tillegg pr. månedsverk.

Variabel overtid er ikke med.

4. Beregningsmetode

De konsekvensberegningene som brukes ved lønnsoppgjørene viser prosentvis endring i gjennomsnittlig månedsfortjeneste pr. årsverk fra et år til et annet. Slike konsekvensberegninger viser kun endringer i gjennomsnittlig lønnsnivå for arbeidstakerne.

4.1 Endring i faste og variable tillegg som følge av endringer i grunnlønnsendring

Beregninger av grunnlønnsendringer m.m. kan medføre indirekte tilleggslønnsøkninger for mange arbeidstakere. Årsaken er at disse har lønnstillegg utover grunnlønn. Dette kan gjelde:

- kvelds-/ nattillegg /helligdagstillegg/hjemmevakt
  Tilleggene kan være avhengig av grunnlønnen. Tillegget kan øke med økende grunnlønn

Ved lønnsberegninger må det tas hensyn til endringer i slike tillegg. Det er utarbeidet særskilte koeffisienter til bruk i disse beregningene. Disse varierer med ulike stillingskoder og grunnlønn hvor samme type beregning skal utføres.

Utvalget har ikke vurdert denne beregningsmåten eller foretatt noen analyse av koeffisientenes størrelse, men benyttet anslag fra KS.

5. Lønnsglidning

Lønnsglidning fremkommer beregningsmessig som forskjellen mellom total lønnsøkning i en bestemt periode og tariffmessig sentralt avtalte lønnstillegg i samme periode. (Lønnstillegg gitt i det enkelte energiverk er en del av lønnsglidningen). Lønnsglidning er dermed en restpost. Her vurderes nærmere viktige faktorer som forklarer nivået på lønnsglidning og lønnsglidningens elementer.

Når nivået på lønnsglidningen endres, vil også tall som årslønnsvekst og overheng bli endret. Det oppgitte tall for lønnsglidning i denne rapporten vil dog ikke være en del av det oppgitte tall som er oppgitt for overheng i denne rapporten.

Faktorer som kan forklare lønnsglidning

5.1 Strukturendringer

Endringer i medlemsmassen kan påvirke lønnsglidningen. Lønnsnivået kan være høyere for nye medlemmer enn ved de energiselskap som allerede er medlemmer. Dette vil føre til høyere lønnsglidning. Dersom nye medlemmer har et lavere lønnsnivå enn de som var i medlemsmassen fra før, vil det derimot føre til en lavere lønnsglidning.

5.2 Ansiennitetsendring

Det er ikke sentrale bestemmelser vedr. ansiennitetsopprykk lenger. Men det kan være lokale avtaler for ansiennitetsopprykk.

5.3 Stillingsendring/lønnsendring

Lokalt i det enkelte energiselskap foregår forhandlinger vedrørende stillingsendringer eller annen lønnsendring, f. eks. i form av endring i grunnlønn. Arbeidstakere kan bli tilsatt i en ny stillingskode eller på en annen grunnlønn. Dette er en lokal vurdering hvor mulighetsområdet legges gjennom forhandlinger mellom partene sentralt, men hvor det er partene lokalt som avgjør i hvilken grad det skal gis økt lønn etter bestemmelsene i avtaleverket.

5.4 Gjennomtrekk

På den enkelte arbeidsplass kan det være lønnsnivåendringer mellom arbeidstakere som slutter og arbeidstakere som begynner i samme virksomhet. Lønnsendringer kan også skje f.eks. ved at stillingen blir endret til en høyere lønnet stilling. Når f. eks. en arbeidstaker begynner på et høyere lønnsnivå enn den forrige arbeidstakeren, vil det føre til økt lønnsglidning. Det motsatte vil skje hvis arbeidstakeren begynner på lavere lønnsnivå.

5.6 Innrapportering

Det vil som regel være enkelte oppgavegivere som ikke gir oss oppgaver i tråd med rettledningen for utfylling til PAI - registeret. Det kan skje at noen stillinger faller bort for

enkelte energiselskap fra ett år til et annet. Det samme kan skje med tillegg som for eksempel hjemmevakt. Slike bortfall kan påvirke nivået for lønnsglidningen.

I prinsippet skal PAI - registeret pr. 1.12.2016 inneholde opplysninger om alle arbeidstakere hos medlemmer i KS, bl.a. alle lønnsendringer som er/skal være foretatt for disse arbeidstakerne siden forrige telling.

Utvalget vil peke på at forskyvninger i innrapporteringen er normalt og vil ikke påvirke utviklingen i observert lønnsvekst sett sammenhengende over flere år. Utvalget har derfor valgt å bruke registrerte tall.

Utvalget mener likevel det er viktig å fortsette arbeidet med å forbedre PAI - registeret også på dette området.

6. Energiselskap i KS tariffområde

6.1 Noen tallstørrelser

Statistikken som brukes i denne rapporten, viser at pr. 1.12.2016 ble 1 819 årsverk utført av 1 896 arbeidstakere (timelønte og fastlønte).

Lærlinger er ikke med i lønnsmassen til bruk for beregningene. Det er registrert 114 lærlinger ved energiselskap i KS' tariffområde.

Av tabell 1 fremgår at arbeidstakere i energiselskap har en gjennomsnittlig månedsfortjeneste pr. månedsverk pr. 1.12.2016 på kr. 49 646 (data for hovedstillinger og bistillinger). Dette tilsvarer en økning på 2,2 % fra samme tidspunkt foregående år. Se for øvrig pkt. 7.1.1 og 7.1.4.

Angående ikke-registrerte lønnsendringer, se punkt 7.

6.2 Økonomisk ramme for Energiavtale I

		Årslønns-Vekstramme 2015 – 2016	**Datolønnsvekst 1.1.2016-31.12.2016**
a)	Overheng til 2016	1,3 %	
b)	Anslag for lønnsglidning i 2016 (gj.snitt 3 siste år)	1,8 %	3,3 %
c)	Økning minstelønnssatser pr. 8.11.2016	0,001 %	0,006 %
d)	Endring av satser for beredskapsvakt per 8.11.2016	0,02 %	0,14 %
	Årslønnsvekstramme 2015 – 2016	**3,12%**	
	Nivålønnsvekst 1.1.2016 – 31.12.2016		**3,4 %**

7. Sentrale lønnskomponenter

Beregningene i forbindelse med rammen for lønnsoppgjøret 2016 baserte seg på den arbeidstakermasse ved energiselskap som var i PAI-registerets beregningslønnsmasse i 2015.

Beregninger
Av tabell 1 fremgår at gjennomsnittlig månedslønn pr. årsverk for hele 2016 (årslønn) har økt med 2,4 % fra foregående år. I perioden 1.12.2015 – 1.12.2016 har økningen vært 2,2 %.

Lønnsoverheng til 2017 er beregnet til 1,0 %, mens lønnsglidningen i 2016 er beregnet til 1,6 %.

Lønnsmassen for 2016 er beregnet til 1 073 millioner. Sosiale kostnader er ikke med i dette tallet. Inkludert sosiale kostnader er lønnskostnadene på 1 395 millioner kroner.

Tallene inneholder alle arbeidstakere i energiselskap som er en del av KS- tariffområde.

Lønnsvekst som ikke er forårsaket av sentrale tarifftillegg (lønnsglidning) er vektet med 10 % pr. 1.1 og 90 % pr. 1.7.

7.1 Særskilt om lønnsglidningen

7.1.1 Strukturendringer

Strukturendringer er drøftet i punkt. 5.1.

Strukturendringer kan forekomme av vekst i antall årsverk av noen typer stillinger. Ved samme stillingsstruktur som pr. 1.12.2015, ville vekst i månedsfortjeneste vært:

Energiavtale I og II:	Uendret
Energiavtale I:	0,3 prosentpoeng høyere
Energiavtale II:	0,1 prosentpoeng lavere

7.1.2 Ansiennitetsøkning

Konsekvenser av lokale ansiennitetsendringer er drøftet i pkt. 5.2

7.1.3 Stillingsendring/lokal lønnsendring

Konsekvenser av slike endringer er drøftet i punkt 5.3.

Utvalget har ingen detaljerte opplysninger om lokale forhandlinger, men resultatet av slike forhandlinger kan påvirke lønnsglidningen.

7.1.4 Gjennomtrekk/identiske personer

Konsekvenser av slike endringer er drøftet i punkt 5.5.

Lønnsveksten 1.12.2015 til 1.12.2016 for de som var ansatt både i 2015 og i 2016 var 0,6 prosentpoeng høyere enn det tabell 1 viser.

Lønnsveksten 1.12.2015 til 1.12.2016 for de som følger energiavtale I og som var ansatt både i 2015 og i 2016 var 0,6 prosentpoeng høyere enn det tabell 2 viser.

Lønnsveksten 1.12.2015 til 1.12.2016 for de som følger energiavtale II og som var ansatt både i 2015 og i 2016 var 0,9 prosentpoeng høyere enn det tabell 3 viser.

Lønnsnivået for henholdsvis ansatte som slutter og begynner bidrar til å trekke lønnsveksten ned, mens lønnsveksten for ansatte som er ansatt begge årene trekker lønnsveksten opp.

Tabell 15 b og 15c i Vedlegg I.

7.1.5 Innrapportering

Konsekvenser av slike endringer er drøftet i punkt 5.6

Rakkestad energiverk har ikke rapportert data i tellingen 2016.

8 TABELLREGISTER MED KOMMENTARER

Energiselskap i KS tariffområde

Tabell 1. Oversikt over sentrale tallstørrelser i energiselskap.
Månedsfortjeneste inneholder grunnlønn, faste og variable tillegg. Variabel overtid er ikke med i månedsfortjeneste. Tabellen inneholder både hoved- og bistillinger. Se tegnforklaringer i tabellen.

Tabell 2. Oversikt over sentrale tallstørrelser i energiselskap. Stillinger i energiavtale I
Månedsfortjeneste inneholder grunnlønn, faste og variable tillegg. Variabel overtid er ikke med i månedsfortjeneste.
Tabellen inneholder både hoved- og bistillinger. Se tegnforklaringer i tabellen.

Tabell 3. Oversikt over sentrale tallstørrelser i energiselskap. Stillinger i energiavtale II
Månedsfortjeneste inneholder grunnlønn, faste og variable tillegg. Variabel overtid er ikke med i månedsfortjeneste.
Tabellen inneholder både hoved- og bistillinger. Se tegnforklaringer i tabellen.

Tabell 4. Energiavtale I og II. Stillinger med og uten minstelønn.
Ansatte etter årsverk, månedsfortjeneste, grunnlønn, variabel overtid og vekst i månedsfortjeneste. Tall pr. 1. 12. 2016. Tabellen inneholder både hoved- og bistillinger.

Flere tabeller for energiselskap i KS' tariffområde finnes i nettpublikasjonen "Lønns- og personalstatistikk for arbeidstakere i energiselskap pr. 1. desember 2016 ".

Tabell 1 **Energiavtale I og II.**

Hovedstillinger og bistillinger. Fastlønte og timelønte

Gjennomsnittlig månedsfortjeneste pr. månedsverk inneholder gjennomsnittlig grunnlønn pr. månedsverk, faste tillegg (inkl. fast overtid) pr. månedsverk og variable tillegg pr. månedsverk. Variabel overtid pr. månedsverk er ikke med i tallene.

Snitt 2015	
månedsfortjeneste pr. månedsverk(pr. 1.12.15)	kr 48 579
grunnlønn pr. månedsverk(pr. 1.12.15)	kr 46 436
faste og variable tillegg pr. månedsverk (pr. 1.12.15)	kr 2 143
månedsfortjeneste pr. månedsverk (snitt i året)	kr 47 978
Snitt 2016	
månedsfortjeneste pr. månedsverk(pr. 1.12.16)	kr 49 646
grunnlønn pr. månedsverk(pr. 1.12.16)	kr 47 577
faste og variable tillegg pr. månedsverk (pr. 1.12.16)	kr 2 069
månedsfortjeneste. pr. månedsverk(snitt i året)	kr 49 145
Gjennomsnittlig lønnsvekst 1.12.15-1.12.16	
månedsfortjeneste pr. månedsverk	2,2%
grunnlønn pr. månedsverk	2,5%
Gjennomsnittlig årslønnsvekst 2015-2016	
(beregnet av månedsfortjeneste)	2,4 %
Gjennomsnittlig lønnsglidning i prosent i 2016	
(beregnet av månedsfortjeneste)	1,2 %
lønnsglidning lagt inn slik:	
10 % på 1.1, 90 % på 1.7	
Gjennomsnittlig lønnsoverheng til 2017	
(beregnet av månedsfortjeneste)	1,0 %

Registrerte tall pr. 1.12.16(inkludert timelønte med minst 14 t/u)

antall arbeidstakere	1 896	registrert endring fra forrige år	-1,5%
antall stillinger	1 901	registrert endring fra forrige år	-1,8%
antall årsverk	1 819	registrert endring fra forrige år	-1,7%

Lønnsmasse i 2016 i millioner kroner beregnet ut fra registrerte tall for hovedstillinger og bistillinger samt timelønte med mer 14 timers uke.

beregnet med månedsfortjeneste	kr 1 073
beregnet med grunnlønn	kr 1 028
beregnet med faste og variable tillegg(eksl. variabel. overtid)	kr 45

Lønnskostnader inkludert sosiale kostnader m.m. (arbeidsgiveravgift, pensjon, merarbeid, sykefravær m.m.) i millioner kroner kr 1 290

Tabell 2 Stillinger i energiavtale I.

Hovedstillinger og bistillinger. Fastlønte og timelønte

Gjennomsnittlig månedsfortjeneste pr. månedsverk inneholder gjennomsnittlig grunnlønn pr. månedsverk, faste tillegg (inkl. fast overtid) pr. månedsverk og variable tillegg pr. månedsverk. Variabel overtid pr. månedsverk er ikke med i tallene.

Snitt 2015	
månedsfortjeneste pr. månedsverk(pr. 1.12.15)	kr 46 448
grunnlønn pr. månedsverk(pr. 1.12.15)	kr 44 449
faste og variable tillegg pr. månedsverk (pr. 1.12.15)	kr 1 999
månedsfortjeneste pr. månedsverk (snitt i året)	kr 45 850
Snitt 2016	
månedsfortjeneste pr. månedsverk(pr. 1.12.16)	kr 47 316
grunnlønn pr. månedsverk(pr. 1.12.16)	kr 45 397
faste og variable tillegg pr. månedsverk (pr. 1.12.16)	kr 1 919
månedsfortjeneste. pr. månedsverk(snitt i året)	kr 46 900
Gjennomsnittlig lønnsvekst 1.12.15-1.12.16	
månedsfortjeneste pr. månedsverk	1,9%
grunnlønn pr. månedsverk	2,1%
Gjennomsnittlig årslønnsvekst 2015-2016	
(beregnet av månedsfortjeneste)	2,3 %
Gjennomsnittlig lønnsglidning i prosent i 2016	
(beregnet av månedsfortjeneste)	1,0 %

lønnsglidning lagt inn slik:
10 % på 1.1, 90 % på 1.7

Lønnsglidning i 2014	1,6 %
Lønnsglidning i 2015	1,8 %
Snitt lønnsglidning 2014-2016	1,5 %

Gjennomsnittlig lønnsoverheng til 2017	
(beregnet av månedsfortjeneste)	0,9 %

Registrerte tall pr. 1.12.16, inkludert timelønte

antall arbeidstakere	1 572	registrert endring fra forrige år	-2,2%
antall stillinger	1 577	registrert endring fra forrige år	-2,6%
antall årsverk	1 500	registrert endring fra forrige år	-2,6%

Lønnsmasse i 2016 i millioner kroner beregnet ut fra registrerte tall for hovedstillinger og bistillinger samt timelønte med mer 14 timers uke.

beregnet med månedsfortjeneste	kr 844
beregnet med grunnlønn	kr 777
beregnet med faste og variable tillegg(eksl. variabel. overtid)	kr 67

Lønnskostnader inkludert sosiale kostnader m.m. (arbeidsgiveravgift, pensjon, merarbeid, sykefravær m.m.) i millioner kroner kr 1 097

Tabell 3 Stillinger i energiavtale II.

Hovedstillinger og bistillinger. Fastlønte og timelønte

Gjennomsnittlig månedsfortjeneste pr. månedsverk inneholder gjennomsnittlig grunnlønn pr. månedsverk, faste tillegg (inkl. fast overtid) pr. månedsverk og variable tillegg pr. månedsverk. Variabel overtid pr. månedsverk er ikke med i tallene.

Snitt 2015	
månedsfortjeneste pr. månedsverk(pr. 1.12.15)	kr 59 126
grunnlønn pr. månedsverk(pr. 1.12.15)	kr 56 271
faste og variable tillegg pr. månedsverk (pr. 1.12.15)	kr 2 855
månedsfortjeneste pr. månedsverk (snitt i året)	kr 58 658
Snitt 2016	
månedsfortjeneste pr. månedsverk(pr. 1.12.16)	kr 60 575
grunnlønn pr. månedsverk(pr. 1.12.16)	kr 57 807
faste og variable tillegg pr. månedsverk (pr. 1.12.16)	kr 2 768
månedsfortjeneste. pr. månedsverk(snitt i året)	kr 59 923
Gjennomsnittlig lønnsvekst 1.12.15-1.12.16	
månedsfortjeneste pr. månedsverk	2,5%
grunnlønn pr. månedsverk	2,7%
Gjennomsnittlig årslønnsvekst 2015-2016	
(beregnet av månedsfortjeneste)	2,2 %
Gjennomsnittlig lønnsglidning i prosent i 2016	
(beregnet av månedsfortjeneste)	1,4 %
lønnsglidning lagt inn slik:	
10 % på 1.1, 90 % på 1.7	
Gjennomsnittlig lønnsoverheng til 2017	
(beregnet av månedsfortjeneste)	1,1 %

Registrerte tall pr. 1.12.16, inkludert timelønte

antall arbeidstakere	324	registrert endring fra forrige år	2,5%
antall stillinger	324	registrert endring fra forrige år	2,5%
antall årsverk	320	registrert endring fra forrige år	2,9%

Lønnsmasse i 2015 i millioner kroner beregnet ut fra registrerte tall for hovedstillinger og bistillinger samt timelønte med mer 14 timers uke.

beregnet med månedsfortjeneste	kr 230
beregnet med grunnlønn	kr 212
beregnet med faste og variable tillegg(eksl. variabel. overtid)	kr 18

Lønnskostnader inkludert sosiale kostnader m.m. (arbeidsgiveravgift, pensjon, merarbeid, sykefravær m.m.) i millioner kroner kr 299

TABELL 4 ENERGIAVTALE I OG II.

Ansatte, årsverk, månedsfortjeneste, grunnlønn, variabel overtid og vekst i månedsfortjeneste. Tall pr. 1.12.2016.
Etter energiavtale og minstelønnsbestemmelser.

	Årsverk	Månedsfortjeneste	Grunnlønn	Variabel overtid	Vekst i månedsfortjenste 2015 - 2016
I alt	**1.821**	**49.638**	**47.572**	**1.646**	**2,2%**
Energiavtale I	1.502	47.310	45.393	1.736	1,9%
- med minstelønn	1.073	43.472	41.486	1.940	1,7%
- uten minstelønn	429	56.906	55.161	1.228	3,1%
Energiavtale II	320	60.575	57.807	1.223	2,5%